

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

W dzisiejszym numerze zamieszczamy czwartą tablicę ułatwiającą nauczanie analfabetów. Patrz strona 5. NAUKI CZYTANIA

Liga Narodów w sprawie Gran Chaco

CZY WOJNA BOLIWIJSKO-PARAGWAJSKA BĘDZIE ZAKOŃCZONA?

Genewa. — Nadzwyczajne zgromadzenie Ligi Narodów rozpoczęło dyskusję nad projektem zaleceń w sprawie sporu boliwijsko-paragwajskiego.

W toku dyskusji poruszone zostały tak że kwestie natury ogólnej, a w szczególności kwestja zakazu wywozu broni do krajów wojujących.

Delegat Turcji przemawiając imieniem państw ententy bałkańskiej, zgłosił zastrzeżenie co do części sprawozdania aprobującej zakaz wywozu broni do Boliwii i Paragwaju.

W podobnym duchu wypowiedział się również delegat Włoch, do którego przyłączył się delegat francuski, zaznaczając, że w danym wypadku to wyjątkowe zarządzenie jest usprawiedliwione, gdyż obie strony pogwałciły pakt Ligi. Stanowisko stron wobec raportu będzie nowym czynnikiem, który trzeba będzie wziąć w rachubę.

Delegat polski p. Komarnicki wyraził zgodę Polski na przedłożenie Zgromadzeniu sprawozdania. Delegat polski podzieliła całkowicie opinię delegata Turcji, według której zakaz wywozu broni może być zastosowany tylko do państwa, uznawanego za napastnika. Niemniej Polska mo że przyłączyć się do części raportu, która przewiduje zakaz dostarczania broni obu państwom, gdyż chodzi o zarządzania wyjątkowe, usprawiedliwione przez to, że obie strony pogwałciły pakt.

Komisarz Litwinow podkreślił, że spr

Na Wschodzie wszystko jest przygotowane do wojny!

London. — Specjalny sprawozdawca „Morning Post” donosi, że w czasie podróży koleją z Irkucka do Chabarowska widział obok każdej stacji hangarów z licznymi samolotami. Od roku liczba hangarów podwoiła się.

Wszystko wskazuje na to, że Rosja w wiewka jest przygotowana do odparcia ataku na swej granicy azjatyckiej.

Linia kolejowa od jeziora Bajkalskiego do Amuru jest obecnie dwutorowa, by przedewszystkiem ułatwić transport materiałowy wojennych pocągami, kursującymi bez przeszkody w obie strony.

Głównodowodzący armii sowieckiej na Dalekim Wschodzie, gen. Blücher powrócił w ostatnim tygodniu z podróży inspekcyjnej do tamtejszych garnizonów sowieckich. Blücher jest z postawy żołnierzy bardzo zadowolony.

„Exchange” donosi z Charkowa o transporcie dużych mas wojska i materiałów wojennych z głębi Rosji sowieckiej na Daleki Wschód.

Alarmujące ostrzeżenie

Warsz. Franchet d'Esperey o niebezpieczeństwie wojennem.

Paryż. — Wczorajszy raport referenta budżetu wojskowego posła Archambaulta w sprawie tajnych zbrojeń niemieckich nasuwa na myśl oświadczenie marszałka Franchet d'Esperey, złożone po wyborze na członka Akademii francuskiej.

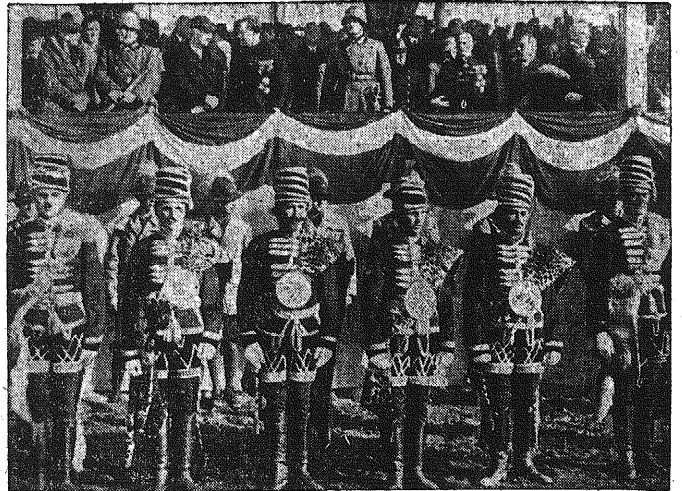
Marszałek Franchet d'Esperey oświadczył wówczas redakcji dziennika „Le Jour”: Jeżeli objęcie przezemnie fotelu opróżnionego przez śmierć gen. Lyautey może czemkolwiek wpłynąć na autorytet i wagę słów moich w społeczeństwie, tedy wołam na cały głos, że niebezpieczeństwo wojny jest dziś większe, niż było w r. 1914, ponieważ armia niemiecka jest dziś bardziej liczebna, lepiej wyposażona i doskonalej uzbrojona, niż była przed 20-tu laty.

wa Chaco jest ważna ze względu na reperkursje, jakie może mieć na bardziej poważne konflikty. Komisarz Litwinow domagał się wyznaczenia terminu dla przyjęcia zaleceń i obostrzenia zakazu wywozu broni. Litwinow zapowiedział, że delegacja sowiecka będzie się domagała, aby zgromadzenie powzięło stanowczą decyzję i dowiodło, że jest zdecydowane narzucić jej wykonanie.

Delegacje Szwecji, Danii, Norwegii, Hiszpanii i Szwajcarii zgłosiły wniosek, aby w razie nieprzyjęcia zaleceń przez jedną ze stron Zgromadzenie zwróciło się do Trybunału Haskiego o opinię na temat tytułów prawnych obu państw do spornego terytorjum.

Rozjaśnisz życie, otworzysz świat analfabecie — ucząc go czytać.

Wskazówki w sprawie Miesiąca walki z analfabetyzmem — w Polskiej Macierzy Szkolnej, Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 7.

15-lecie marszu na Budapeszt. Piętnasta rocznica marszu armii narodowej, na czele której obecny regent Horthy uwolnił kraj od komunistów, obchodzona była w Budapeszcie wielką defiladą wojskową. — Na zdjęciu trybuny z gośćmi podczas defilady: drugi z lewej strony arcyksiążę Józef, pani Horthy, arcyksiążę Albrecht Habsburg i arcyksiążę Franciszek Józef.

Niebezpieczeństwo wojny rośnie wskutek kampanii antywęgierskiej GROZBY WĘGERSKIEGO ORGANU RZĄDOWEGO.

Budapeszt. — Prasa węgierska z wielkim zainteresowaniem śledzi rozwój wypadków, związanych z wniesieniem sprawy marsylskiej przed forum Ligi Narodów, a przytaczając obszernie głosy prasy zagranicznej, szuka takich, które uważają wystąpienie do Ligi Narodów za nieodpowiednie, a nawet niebezpieczne.

„Pester Lloyd”, przedstawivszy w artykule wstępny opinij prasy zagranicznej co do celowości kroku Jugosławii, oraz stanowisko prasy jugosłowiańskiej, do daje w zakończeniu, że Węgry, mimo tych wszystkich pogłosek, nie dadzą się wyprowadzić z równowagi. Jest rzeczą wielkich mocarstw — oświadcza dziennik — a przedewszystkiem Francji, dbać o to, aby z oszczędzając kampanij, podjętej przeciwko Węgom, nie zrodziła się iskra, która mogła, jak w r. 1914, spowodować światowy pożar.

Węgry już mają dosyć ciągłych bezpod-

stawnych oskarżeń, a jeżeli Jugosławia naprawdę ma zamiar w nowej nocy dać szczegółowy materiał, poparty zdjęciami fotograficznymi, to Węgry nie będą się wahały i przedstawia również odpowiednie dokumenty, które wykażą, w jaki sposób Jugosławia ukrywa zbiegów politycznych z innych krajów i zapewnia ochronę ich niebezpiecznym knowaniom. W tej sprawie Austria i Włochy mogłyby

skzystać podobnymi informacjami. Węgry — kończy pismo — nie mają zamiaru czynić trudności na drodze do wykrzycia rzeczywistej prawdy, ale nie mają również zamiaru pozwalać na zakłócenie spokoju przez tendencyjne urabianie nastrojów.

Gen. Weygand ambasadorem W BERLINIE?

Paryż. — „La Presse” notuje pogłoskę, że rząd francuski nosi się z myślą mianowania gen. Weyganda, przechodzącego nieodwołalnie na emeryturę z końcem roku bież., na stanowisko ambasadora francuskiego w Berlinie.

Za kulisami rozmów genewskich

CZY ODPREŻENIE W SPRAWIE ZRODNI MARSYLSKIEJ?

Genewa. — Dwugodzinna rozmowa min. Laval'a z komisarzem Litwinowem uważana jest za główne wydarzenie środy w Genewie. Rozmowa ta była pierwszym zetknięciem się obu mężów stanu

i dotyczyła całokształtu stosunków francusko-sowieckich, które — jak w kołach miarodajnych z naciskiem oświadcza, utrzymywane zostaną „w duchu przyjaźni i współpracy”.

W tutejszych dobrze poinformowanych kołach przeważa opinia, że jednym z rezultatów wymiany zdań Laval'a z Litwinowem będzie energiczniejsze dążenie ze strony obu rządów w kierunku realizowania paktu wschodniego, wedle nowej, kompromisowej koncepcji francuskiej.

Co się tyczy problemu, który stawia Jugosławia, oskarżając Węgry o odpowiedzialność za zamach marsylski, to zakulisowe rozmowy zdają się świadczyć o pewnym odprężeniu.

W kołach francuskich największe obawy wzbudziło stanowisko, jakie w tej sprawie mógł zająć rząd włoski. Obawia no się mianowicie, żeby ewentualne solidaryzowanie się Włoch z Węgrami nie rozbiło projektu porozumienia francusko-jugosłowiańsko-włoskiego.

Pod tym względem panuje narazie optymizm. Wszyscy przyznają, że Jugosławia ma prawo żądać moralnego zadośćuczynienia za tragedję marsylską.

Nie oczekujemy, ażeby memoriał rządu jugosłowiańskiego spotkał się z poważniejszymi zastrzeżeniami, z wyjątkiem stron zainteresowanych. Przypuszczają się, że memoriał jugosłowiański złożony zostanie w sekretarjacie Ligi w pierwszych dniach trwania sesji Rady Ligi. Dyskusje na tem temat zostaną zaplanowane na porządek dzienny styczniowej sesji Rady Ligi.

Miła przeszkodziła uroczystemu przejazdowi króla angielskiego. Na otwarcie parlamentu angielskiego tradycyjnym zwyczajem w ub. wtorek miał się odbyć uroczysty przejazd nary królewskiej. Z powodu jednak gwałtownej pogody przejazd musiał być zaniechany i król udał się do parlamentu bez tradycyjnego ceremoniału. — Na zdjęciu widać zaplanowaną ulicę londyńską. Zamiast wspaniałego orszaku w średnio-wiecznych strojach tylko trzech policjanci idą przed autem króla.

